

Kunnskapsdepartementet
Ved seniorrådgiver Natalina Heia

Oslo 03.08.18

Via epost: natalina.heia@kd.dep.no, postmottak@Kd.dep.no

Høringsinnspill ad forslag til nasjonale retningslinjer for helse og sosialfagutdanninger

Takk for muligheten til å inngi høringsinnspill.

Norsk Fosterhjemsforening viser til at vi har fått utsatt frist til i dag med å inngi høringsinnspill. Vi har fått beskjed om at Questback da ikke skal benyttes.

Vårt høringsinnspill vil gjelde barnevernspedagogutdanning og sosionomutdanning. Kunnskapsdepartementet ber i sitt høringsbrev blant annet at man vurderer om innholdet i retningslinjene er i tråd med tjenestenes og brukernes behov og om det er noe som mangler.

Vi vil gi vårt høringsinnspill basert på vårt arbeide innen fosterhjemsområdet.

Sammendrag av vårt høringsinnspill:

Både barnevernspedagogutdanning og sosionomutdanning må dekke kompetanseoppbygging og ferdigheter innen fosterhjemsarbeid. Det er her mange sårbare barn vokser opp. Fosterhjemsarbeid er et av de mest krevende områder av barnevernets arbeid. I dag dekkes dette nærmest ikke i det hele tatt i utdanningene.

Det må fokuseres på å dyktiggjøre studentene på praktisk anvendelse av jusen innen barnevern og velferds jus for å ivareta rettssikkerhet for de sårbare gruppene de vil arbeide med når de begynner i jobb.

Bakgrunn:

Norsk Fosterhjemsforening er den største aktør innen fosterhjemsområdet med 19 fylkesforeninger og representerer rundt 4000 fosterfamilier, som har ett eller flere fosterbarn, og evt egne barn.

Norsk Fosterhjemsforening er en aktiv pådriver for å heve kvaliteten på alle plan innen fosterhjemsomsorgen. Norsk Fosterhjemsforening har en egen rådgivningstjeneste og utgir tidsskriftet Fosterhjemskontakt med 4500 eksemplarer 6 ganger årlig.

Innspill til nasjonale retningslinjer for barnevernspedagogutdanningen

Norsk Fosterhjemsforening anser det som en stor mangel ved dagens utdanning at undervisning mht fosterhjemsarbeid nærmest er helt utelatt. Heller ikke utkast til retningslinjer omhandler dette, hvilket må rettes opp. Vi viser til at fosterhjem er selve bærebjelken i barnevernets arbeid, og en forutsetning for å kunne gi omsorg til sårbare barn som ikke kan bli boende i foreldrehjemmet. Det er en ønsket utvikling fra det offentliges side at stadig flere barn som ikke kan bli boende med sine foreldre, skal vokse opp i fosterhjem fremfor institusjon.

Fosterhjemsarbeid er antagelig den mest sammensatte og vanskelige delen av barnevernsarbeidet. Fosterhjemsområdet er komplekst, og innsikt i kompleksiteten forstår man ofte først når man setter seg inn i dette området. Kompleksiteten på fosterhjemsområdet kan forklares ved at beslutningene som ansatte i barnevernet skal treffe innen fosterhjemsområdet ofte er tunge og de berører flere parter på en grunnleggende måte: selve omsorgsovertakelsen, å finne rett hjem til barnet, å følge opp samværsordning, veilede fosterforeldre i deres arbeid med fosterbarnet, og evt fosterforeldrenes egne barn, støtte biologiske foreldre både på kort og lang sikt etter flyttingen og være koordinator i de samarbeidsgruppene eller ansvarsgruppene som ofte bør opprettes rundt barn og familie. Disse arbeidsoppgavene og prosessene kan være uproblematiske, men stiller ofte barnevernstjenesten overfor store kunnskapsmessige og holdningsmessige utfordringer. Arbeidet foregår og til dels i settinger med sterke følelser og det kan være sterke motsetninger.

Når man overtar omsorgen for et barn og flytter det ut av foreldrehjemmet på grunn av omsorgssvikt, er det viktig at man da unngår at det utsettes for offentlig omsorgssvikt som følge av manglende kvalitet i tjenestene. Undervisning om fosterhjemsarbeid i utdanningen vil være et ledd i å bygge kvalitet i tjenestene. Norsk Fosterhjemsforening ber om at retningslinjene bidrar til at utdanningen inneholder kompetanse oppbygging mht fosterhjemsarbeid.

Til punktet Læringsutbyttebeskrivelser

Ad læringsutbyttebeskrivelse mht juss så fremstår denne som noe uklart etter vår mening. Vi viser til at i pkt 2 på side 3 fremgår: «*Har bred kunnskap om juss i barnevernfaglig perspektiv*». Hva ligger i dette med «bred» kunnskap? Hvordan henger dette sammen med pkt 7 som angir at man skal ha kunnskap om en rekke juridiske områder? Dette fremstår som uklart. Norsk Fosterhjemsforening anser at de som arbeider i barnevernet og vil stå for mye viktige beslutninger av inngripende betydning for barn, familie og fosterfamilie må ha gode ferdigheter i å kunne anvende rettsreglene i praksis innen forvaltningsrett, barnevern juss og velferdsjussen. Det er en forutsetning for rettssikkerhet innen dette området. En av de største utfordringene i forhold til rettssikkerhet er jo at forvaltningen ikke kjenner godt nok til rettsreglene innenfor sitt område. Det hjelper ikke at enkeltmennesket **har** rett, om man ikke også **får** rett i sitt møte med forvaltningen.

Vi foreslår et nytt punkt 23 som gjelder kunnskap om fosterhjemsarbeid som tiltak herunder forhold som gjør seg gjeldende for vellykkede plasseringer og hva som kan medføre utilsiktede flyttinger,

samt kjennskap til fosterhjemmenes særskilte behov. Psykolog Vigdis Bunkholdt sin bok: *Fosterhjemsarbeid fra rekruttering til tilbakeføring* anbefales på pensumlisten.

Til punktet ferdigheter

Vi savner at det å beherske jussen innen barnevernsarbeiderens område beskrives som en ferdighet.

Til punkt 6, og punkt 11: her bør man tilføye «fosterfamilier».

Til punkt 16: her bør fremgå eksplisitt kompetanse på det å snakke med barn og få barn til å medvirke i egen prosess. Dette med å få medvirkning fra funksjonshemmede barn bør også dekkes.

Innspill til nasjonale retningslinjer for sosionom utdanningen

Mange sosionomer vil arbeide innen barnevernsområdet, kunnskap om fosterhjemsområdet er derfor også viktig innen denne utdanningen.

Vi anser at det som vi har foreslått under barnevernspedagogutdanningen også gjør seg gjeldende mht retningslinjer for sosionomutdanningen.

Til III Arbeid med sosiale problemer:

Her tenker vi man kan tilføye et punkt: «Har kunnskap om de særegne forhold ved fosterhjem».

For Norsk Fosterhjemsforening

Med vennlig hilsen

Tove Wahlstrøm
Generalsekretær

Marianne Oftedahl
Advokat og nestleder